

HỘI THẢO

HÀI HÒA HÓA CÁC QUY ĐỊNH VỀ SPS CỦA VIỆT NAM VÀ EU: MỘT SỐ QUY ĐỊNH VÀ KHUYẾN NGHỊ ĐỐI VỚI NGÀNH THỦY SẢN VÀ RAU QUẢ VIỆT NAM

Hà Nội, ngày 20 tháng 1 năm 2016

Quyền động vật - Cá

Tổng hợp theo Báo cáo của TS.
Willem Marsman
và tài liệu liên quan của EU

Khung pháp lý của EU

- [Chỉ thị 98/58/EC](#) Qui định tiêu chuẩn cơ bản trong chăn nuôi động vật bao gồm cả cá
- **2005 EU thông qua khuyến nghị về quyền động vật đối với cá nuôi làm thực phẩm**
- **2008 Tổ chức Thú y thế giới (OIE) thông qua Nguyên tắc hướng dẫn về quyền động vật đối với cá.**

Qui định Hiện hành của EU về Quyền động vật

- **Qui định số 1099/2009 của EU về quyền động vật lúc giết mổ**, Có hiệu lực 1/1/2013.
- Trong qui định này bao gồm cá: Tại thời điểm bị giết tránh làm đau đớn, bị sốc hay hành hạ như tại Điều 3 khoản 1 của Qui định này.
- Hiện EU chỉ đề cập đến 7 loại cá sau: cá ngừ vây xanh, cá hồi hoa, cá bơn châu Âu, cá chẻm châu Âu và cá tráp.

Quyền động vật áp dụng với các trang trại nuôi cá

- Hiện nay, **80%** các trang trại nuôi cá ở EU nuôi các loài cá sau:
  - Cá hồi hoa
  - Cá hồi Đại Tây Dương
  - Cá tráp
  - Cá tuyết châu Âu.

Chúng được nuôi trong môi trường thâm canh cao

EU đối với cá nuôi trang trại

Một lượng lớn cá được nuôi trong một diện tích hẹp

Trang trại nuôi cá và điều kiện nuôi dưỡng

- Ví dụ: Tại Hoa kỳ, Cá da trơn chiếm 80% tổng lượng cá nuôi.
- Tỷ lệ chết do dịch bệnh khoảng 30% trên tổng đàn.
- Tại Việt Nam: Cá da trơn – Cá Tra được nuôi thâm canh cao, mật độ lớn và một nửa sản lượng phục vụ cho xuất khẩu.
- Hệ thống ao hồ nhỏ được thay thế bởi hệ thống thâm canh cao hơn.
- Các Tra được nuôi với mật độ khoảng 44 con/m² mặt nước và tỷ lệ chết và hao hụt từ 20-25% tổng lượng đàn.

Vấn đề quyền động đối với trang trại nuôi cá

- Chất lượng nước (thiếu oxy, nồng độ Amoniac cao)
- Mật độ đông đúc
- Dịch bệnh và ký sinh trùng
- Sốc về mặt xã hội
- Xâm hại lẫn nhau dẫn đến thương tổn, vây bị gãy rách, không thể tìm thức ăn hay ăn thịt lẫn nhau.

Vấn đề quyền động – trong giết mổ cá

- Nhu cầu của thị trường EU và Hoa Kỳ đối với mặt hàng thăn cá Tra và Basa của Việt Nam có xu hướng tăng lên.
- Trong chế biến công nghiệp:
  - Cá bị giết bằng cách cắt mang cho chảy máu đến chết, không sử lý trước giết mổ - là nguyên nhân gây đau đớn và sốc kéo dài trong nhiều phút.
  - Điều kiện vận chuyển từ bè nuôi, hồ ao nuôi đến nhà máy không đảm bảo, cá cho vào thùng chứa không có nước v.v

<https://www.youtube.com/watch?t=117&v=x3sOiPQIbcU>

Cải thiện vấn đề quyền động – Thủy sản nuôi

- Cần hiểu về quyền động vật đối với các loài cá và nhu cầu trước khi nuôi
- Đảm bảo điều kiện nuôi để cá luôn khỏe và đáp ứng tập tục của chúng
- Có tác động dựa trên đánh giá về quyền động vật
- Có phương pháp giết mổ đúng
- Đối với các loài cá ăn thịt – cần có giải pháp về thức ăn thay vì cho ăn các loài cá nhỏ, cát lát hay xay cá khác đánh bắt ngoài tự nhiên làm thức ăn.

Cải thiện vấn đề quyền động – Thủy sản nuôi

- Cải thiện vấn đề quyền động vật trong khâu giết mổ cá:
  - phát triển công nghệ trong giết mổ - chọc tửy hay dụng điện làm ngất để xử lý trước giết mổ để tránh gây đau đớn cho cá.
  - OIE hướng dẫn sử dụng sức người để xử lý trước giết mổ

Liên hệ:

Ban quản lý Dự án EU-MUTRAP

**Phòng 1203, Tầng 12, Khu Văn phòng, Tòa tháp Hà Nội,
49 Hai Bà Trưng, Hoàn Kiếm, Hà Nội**

Tel: (84 - 4) 3937 8472

Fax: (84 - 4) 3937 8476

Email: mutrap@mutrap.org.vn

Website: www.mutrap.org.vn

(Tài liệu hội thảo được đăng trên trang Web này)